

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., a JUDr. Zory Šmolkové ve věci

žalobce: **Allianz – Slovenská poisťovňa, a.s.**
sídlem Dostojevského rad 5221/4, 815 74 Bratislava, Slovenská
republika
zastoupeného advokátem Mgr. Markem Vojáčkem
sídlem Na Florenci 2116/15, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Generální ředitelství cel**
sídlem Budějovická 1387/7, 140 96 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 1. 2018 č. j. 4269/2018-900000-317, ve věci
ručení za spotřební daň,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

A.

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání shora označeného rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 1. 2018, jímž bylo k žalobcovu odvolání změněno rozhodnutí Celního úřadu pro Moravskoslezský kraj ze dne 16. 5. 2017 č. j. 67055/2017-570000-32.4 tak, že žalobci byla uložena povinnost uhradit jako ručitel závazky za dlužníka FAU s. r. o. ve výši 9 331 153 Kč – spotřební daň z minerálních olejů za září 2016.

B.

2. Žalobce namítá, že FAU s. r. o. přestala být bezdlužnou a stala se ekonomicky nestabilní (a proto nastoupil žalobcův ručitelský závazek) pro existenci zajišťovacích příkazů Specializovaného finančního úřadu ze dne 23. 9. 2016 a Celního úřadu pro Moravskoslezský kraj ze dnů 23. 9. 2016 a 30. 9. 2016, které byly ihned po jejich vydání exekučovány. Všechny tyto zajišťovací příkazy však byly v soudním přezkumu shledány nezákonnými. Dále byla FAU s. r. o. vyzvána jako ručitel zaplatit daňovou povinnost za VERAMI International Company s. r. o. ve výši 200 mil. Kč, ovšem i toto rozhodnutí je nezákonné. Věřitel (daňová a celní správa) tak sám zavini, že pohledávka nemohla být uspokojena dlužníkem, protože žalobce má právo odepřít plnění z ručení – v tomto smyslu se dovolává rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 3. 2008 č. j. 2 Afs 100/2006-59 a ze dne 17. 3. 2015 č. j. 8 Afs 63/2014-68.
3. Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby. Argumentuje presumpcí správnosti a zákonnosti rozhodnutí daňových orgánů. Žalovanému nepřísluší role „vrchního kontrolora“ nad jinými řízeními, která byla ukončena pravomocnými rozhodnutími, či nad rozhodnutími vydanými dokonce jiným správcem daně.

C.

4. Krajský soud již o věci rozhodoval rozsudkem ze dne 17. 6. 2019 č. j. 22 Af 70/2017-88, v němž popsal historii FAU s. r. o. a zejm. postup daňové a celní správy vůči FAU s. r. o., který proběhl ve dnech 23. – 13. 10. 2016, jehož nezákonnosti se žalobce dovolává.
5. Soud v minulém rozsudku konstatoval, že veškerá rozhodnutí jsoucí produktem soustředěné akce orgánů finanční a daňové správy vůči FAU s. r. o., proběhlé zejména ve dnech 22. 9. – 23. 9. 2016, byla v soudním přezkumu zrušena. Dospěl k názoru, že v tak výjimečné situaci, jako je ochromení podnikatelské činnosti dlužníka „z minuty na minutu“ vlastním aktivním jednáním správce daně (lhostejno kterého), jehož evidentním následkem je nemožnost dostát běžným daňovým závazkům (pokud je dlužník do té doby bezproblémově plnil) a jehož následkem je proto aktivace ručitelského závazku, nelze – ukáže-li se následně jednání správce daně vedoucí k ochromení podnikatelské činnosti dlužníka nezákonným – na ručiteli spravedlivě požadovat, aby snášel ručitelský závazek po celou dobu správních a soudních řízení prověřujících zákonnost ochromení podnikatelské činnosti dlužníka vlastním aktivním razantním jednáním správce daně. Pokud by totiž měl platit závěr, že v takové situaci musí ručitel vyčkat závěru o nezákonnosti a poté se nápravy domáhat buď cestou mimořádných opravných prostředků (limitovaných lhůtami, které během trvání všech správních a soudních řízení zpravidla uplynou) nebo cestou odpovědnosti státu za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím, ztratil by ručitel

jakoukoli efektivní ochranu svých práv, což by vedlo k závěru o porušení čl. 11 (právo vlastnit majetek a chránit ho) a čl. 36 (právo na spravedlivý proces) Listiny základních práv a svobod. Usoudit, že nebyť utlumení ekonomické činnosti FAU s. r. o. aktivním, razantním a především nezákonným jednáním správců daní, plnila by FAU s. r. o. své běžné daňové závazky bezproblémově i v měsících bezprostředně následujících po 23. 9. 2016.

6. To vedlo soud k závěru, že to byly právě daňové orgány, kdo způsobil, že FAU s. r. o. nebyl schopna zaplatit spotřební daň za srpen a září 2016 a tak došlo k aktivaci ručitelského závazku žalobce.

D.

7. Rozsudek uvedený v části C. tohoto odůvodnění byl však zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2021 č. j. 4 Afs 353/2019-49, který shora uvedené závěry krajského soudu značně zkorigoval. Vytknul krajskému soudu prolomení zásady, že soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl právě v okamžiku vydání napadeného rozhodnutí správního (zde daňového) orgánu [§ 75 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)]. Zdůraznil, že pravidlo obsažené v § 75 odst. 1 s. ř. s. je pravidlo stanovené zákonem, jímž je soud, kromě velmi specifických výjimek, vázán. Typicky půjde o situaci, kdy mu takový postup bude ukládat buď norma vyšší právní síly, nebo mající aplikační přednost.[...] V úvahu také přichází přednostní aplikace práva EU, nebo mezinárodní smlouvy, která má přednost před zákonem dle čl. 10 Ústavy [...] Zároveň je i v takových případech prolomení uvedeného pravidla zásadně podmíněno tím, že se účastníkovi jinak ochrany nedostane.
8. Nejvyšší správní soud konstatoval, že krajský soud v nynější věci neidentifikoval žádný mezinárodněprávní závazek České republiky, jemuž by bylo třeba dát aplikační přednost, ani přednostně použitelné ustanovení evropského práva, ani žádné zjevné pravidlo vyvěrající z ústavního pořádku, které by přímo velelo zohlednit skutečnosti, které nastaly po vydání napadených rozhodnutí. Nyní posuzovaný případ tudíž přímo nespadá do žádné kategorie věcí, v nichž v minulosti vyšší soudy dovodily nutnost prolomení pravidla stanoveného v § 75 odst. 1 s. ř. s. Přestože krajský soud v dané věci upozornil ve své argumentaci na skutečnost, že za předpokladu, že by v důsledku ochromení podnikatelské činnosti dlužníka razantním a nezákonným jednáním daňových orgánů žalobce měl snášet povinnosti vyplývající z ručitelského závazku, jenž na sebe převzal, a neměl jinou možnost dosáhnout efektivní ochrany svých práv, vedlo by to k porušení čl. 11 (právo vlastní majetek a chránit ho) a čl. 36 (právo na spravedlivý proces) Listiny základních práva a svobod, nepředstavuje podle Nejvyššího správního soudu tento odkaz na zmíněná ústavně garantovaná práva onen ústavně právní aspekt vyplývající ze shora citované judikatury pro založení výjimky ze zásady vyplývající z § 75 odst. 1 s. ř. s.
9. Podstatou věci je skutečnost, že dlužník neuhradil platební výměry na spotřební daň za zdaňovací období měsíců srpna a září 2016. Tyto platební výměry přitom správce daně vydal v návaznosti na daňová přiznání dlužníka podaná za uvedená zdaňovací období a výše vyměřené daně se shodovala s daní tvrzenou (viz § 140 daňového řádu). Veškeré žalobcem a krajským soudem zmiňované okolnosti týkající se majetkové či ekonomické situace dlužníka však souvisejí s jinými úkony a rozhodnutími daňových orgánů (ručitelské

výzvy dlužníku za třetí subjekt či zajišťovací příkazy, byť dílem i na spotřební daň, ohledně níž byly vydány platební výměry v této věci). Není ani sporu o tom, že uvedené platební výměry dlužník nikterak nerozporoval.

10. Nejvyšší správní soud pak uzavřel, že v daném případě neexistuje věcná souvislost mezi úkony či rozhodnutími daňových orgánů učiněnými vůči dlužníku (opakovaně zmiňované zajišťovací příkazy a výzvy dlužníku k zaplacení jeho ručitelského závazku za třetí subjekt) a vyměřením spotřební daně následovaným nastoupením ručitelského závazku žalobce. Podmiňující rozhodnutí správního orgánu – platební výměry na spotřební daň – zrušeny nebyly a převážná část argumentace žalobce se týká jiných rozhodnutí než těch, která podmiňovala nastoupení ručitelského závazku. Pro uvedené nebyl důvod k prolomení zmiňované zásady zakotvené v § 75 odst. 1 s. ř. s. Jinými slovy zrušující rozsudky, jimiž došlo ke zrušení zajišťovacích příkazů a ručitelských výzev vůči FAU, jsou pro posuzovanou věc irelevantní i proto, že odvolací řízení v souzeném případě se týkalo výlučně výzev, jejichž podkladem byly doposud existující a pravomocné platební výměry na spotřební daň. Je tak zjevné, že ač nastoupení ručitelského závazku žalobce bylo jedním z širších následků vydání zajišťovacích příkazů a ručitelských výzev vůči dlužníku jako ručiteli za závazky VERAMI, není zde taková úzká vazba podmíněného

a podmiňujícího rozhodnutí, která by odůvodňovala prolomení § 75 odst. 1 s. ř. s. Okolnosti týkající se zákonnosti zajišťovacích příkazů a ručitelských výzev vůči dlužníkovi nemohly v dané věci představovat relevantní důvod pro odepření ručitelského závazku ze strany žalobce právě proto, že základ pro takový postup ze strany žalobce, pokud vůbec byl dán, vyvstal teprve po vydání napadených rozhodnutí, a nebylo možné jej proto v dané věci zohlednit.

E.

11. Závěry Nejvyššího správního soudu uvedené v části D. tohoto odůvodnění jsou pro krajský soud závazné (§ 110 odst. 4 s. ř. s.) a krajskému soudu již nadále nikterak nepřisluší, aby s nimi polemizoval či v konkrétní souzené věci dovozoval beze změny skutkového stavu závěry jiné.
12. Právě zmiňované závěry Nejvyššího správního soudu ovšem zcela negují žalobní argumentaci vystavěnou na nezákonnosti postupů daňové a celní správy vůči FAU s. r. o. spočívající v ručitelských výzvách za dlužníka VERAMI International Company s. r. o., v zajišťovacích příkazech a v jejich exekuci.
13. Nejvyšší správní soud pak uzavřel, že ač nastoupení ručitelského závazku žalobce bylo jedním z širších následků vydání zajišťovacích příkazů a ručitelských výzev vůči dlužníku jako ručiteli za závazky VERAMI, není zde taková úzká vazba podmíněného a podmiňujícího rozhodnutí, která by odůvodňovala prolomení § 75 odst. 1 s. ř. s. Okolnosti týkající se zákonnosti zajišťovacích příkazů a ručitelských výzev vůči dlužníkovi nemohly v dané věci představovat relevantní důvod pro odepření ručitelského závazku ze strany žalobce.
14. Tím se Nejvyšší správní soud postavil odmítavě i vůči žalobní argumentaci vystavěné na tom, že právě daňové a celní orgány zavinily, že FAU s. r. o. nemohla zaplatit předmětnou spotřební daň, v čemž žalobce spatřuje, že v nyní posuzované situaci věřitel zavinil, že dlužník nemohl splnit svůj závazek sám. I tímto jeho závěrem je podepsaný soud vázán.

F.

15. Žádný z žalobních bodů nebyl shledán důvodným, pročež soud žalobu podle § 76 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
16. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když v řízení procesně úspěšnému žalovanému nevznikly v tomto řízení žádné náklady přesahující jeho obvyklou úřední činnost.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** přípustné opravné prostředky. To neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu nebo uplatňuje-li stěžovatel stížní body, které napadají závěry o otázkách, k nimž se Nejvyšší správní soud v předcházejícím zrušovacím rozsudku dosud nevyjadřoval - v tom případě je možno podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Ostrava 30. března 2023

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu